

Powstanie Wielkopolskie

<https://pw.ipn.gov.pl/pwi/pamiec/miejsca-pamieci/9547,SMIGIEL-miasto-w-powiecie-koscianskim.html>
03.05.2024, 21:51

ŚMIGIEL (miasto w powiecie kościańskim)

1. W południowo-zachodnim narożniku pl. Rozstrzelanych (górnego rynku), na obszernym cokole oblicowanym kostkami ceramicznymi stoi kamień (czerwony granit) z metalową tablicą upamiętniający miejsce, skąd 11 I 1919 r. wyruszyła do walki kompania śmigielska. Pomnik, odsłonięty 11 I 1989 r. - w 80-lecie odzyskania niepodległości, ozdobiony jest wizerunkami orła w koronie i krzyża powstańczego.

2. Na narożniku ulic św. Wita i Łukomskiego 11 XI 1998 r. odsłonięto głaz upamiętniający harcmistrza Zbigniewa Łukomskiego (1902-39), inicjatora założenia drużyny skautowej, a następnie pierwszego drużynowego i komendanta ZHP w Śmiglu, rozstrzelanego przez hitlerowców. Na głazie umieszczono wizerunki krzyży powstańczego i harcerskiego.

3. Na budynku przy ul. Kilińskiego 7 znajduje się metalowa tablica upamiętniająca miejsce, w którym urodził się i mieszkał Wacław Łepkowicz

(1895-1919), powstaniec z 6. pułku strzelców wielkopolskich, kawaler orderu *Virtuti Militari*, który poległ 22 VII w wojnie polsko-bolszewickiej. Tablicę, na której widnieją podobizna Łepkowicza w mundurze powstańczym i wizerunek krzyża harcerskiego, odsłonięto 11 XI 1997 r.

4. Na cmentarzu parafialnym przy ul. św. Wita, w sąsiedztwie wejścia do zabytkowego kościoła, pochowano w zbiorowej mogile czterech szeregowców poległych w 1919 r., w tym trzech, którzy stracili życie w styczniu i kwietniu na froncie leszczyńskim powstania wielkopolskiego (LS w dwóch przypadkach podaje inną datę urodzenia bądź śmierci, ujmuje również czwartego powstańca - według tej publikacji Seweryn Jerzyk poległ 13 X 1919 r. nie pod Bobrujskiem, lecz pod Lipnem koło Leszna). Grób ogrodzono rurkami metalowymi na kulach kamiennych. Nagrobek, odsłonięty 11 I 1928 r. staraniem Towarzystwa Powstańców i Wojaków, ma formę odcinka muru z wyższą częścią środkową (na niej napis religijny) zwieńczoną krzyżem na kuli. Na nim znajdują się tablica ku czci poległych oraz tabliczki z ich nazwiskami.

